

1. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>.

2. Про Національну поліцію: Закон України від 14.10.2018 2587-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

3. Мельник М. І., Хавронюк М. І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: навч. посіб. Київ: Атіка, 2002. 576 с.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 46. Ст. 2046. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

Грибан В.Г.

доктор біологічних наук, професор кафедри
фізичного виховання ДДУВС;

Хрипко Л.В.

кандидат наук з фізичного виховання
і спорту, доцент, завідувач кафедри
фізичного виховання ДДУВС;

Мельников В.Л.

кандидат біологічних наук,
доцент кафедри педагогіки
Західно-Казахстанського державного
університету

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ У США

Розглянуто сучасний стан правового регулювання та особливості охорони праці в США. Проаналізовано обов'язки роботодавця в американській системі охорони праці та охарактеризовано статистичний облік травматизму в США.

Державна система охорони праці, страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійних захворювань є одним із невід'ємних елементів сучасного індустріального суспільства. В усіх розвинених країнах ці системи пройшли довгий шлях розвитку, зокрема в США, де в даний час діє ефективна державна система управління охороною праці і адекватна система соціального захисту та допомоги потерпілим. Становлення цих систем зайняло десятки років. Державний нагляд за додержанням законодавства про охорону праці здійснює Міністерство праці США.

Правовою основою нині чинної державної системи охорони праці в США є закон про безпеку праці на виробництві, прийнятий в 1970 р. Законом

було засновано незалежне федеральне агентство під назвою Управління по безпеці праці на виробництві, яке стало основним виконавським органом, що забезпечує контроль закону на усій території США. Крім того, в кожному штаті ухвалено свої закони і створено виконавські органи у сфері безпеки праці.

Стандартні заходи по забезпеченню безпеки праці, що закріплюються федеральним і місцевим законодавством, в першу чергу передбачають, що кожен підприємець зобов'язаний використовувати безпечні устаткування і технології, застосовувати спеціальний одяг і взуття, забезпечувати безпечні умови праці для працівників і в цілому робити все можливе, щоб захистити життя, здоров'я, безпеку і добробут працівників, що відповідає вимогам 155 статті конвенції МОПС.

Управління безпеки праці на виробництві і відповідні департаменти праці штатів випускають детальні розпорядження, що передбачають, зокрема, обмеження по використанню небезпечних матеріалів, вимоги до вентиляції виробничих приміщень, до водопостачання, зберігання виробничих відходів, забезпечення працівників душовими кабінами тощо. Крім того, підприємці зобов'язані інформувати працівників про існуючі небезпеки виробничих процесів і вивчати дотримання техніки безпеки. Підприємці також зобов'язані фіксувати будь-які, навіть дрібні, випадки виробничого травматизму і втрати робочого часу в результаті нещасних випадків на виробництві.

Будь-який працівник має право звернутися в Управління безпеки праці на виробництві з приводу наявних проблем з охороною праці на конкретному робочому місці.

Ця інформація служить основою для ухвалення рішень Управлінням безпеки праці на виробництві щодо вибору компаній і конкретних виробництв для проведення перевірок. Якщо на виробництві мав місце випадок із смертельним результатом, Управління безпеки праці на виробництві бере участь у розслідуванні в обов'язковому порядку. Щорік Управління безпеки праці на виробництві проводить десятки тисяч перевірок і накладає десятки мільйонів доларів штрафів на підприємців, які порушують вимоги закону [1].

Охорона праці і допомога постраждалим від виробничого травматизму в рамках державної системи страхування – два взаємозалежних питання. Зрозуміло, що зниження рівня виробничого травматизму та створення ефективної системи охорони праці – першорядне завдання. В той же час у сучасному індустріальному суспільстві неможливо уникнути значної кількості нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Цим викликається необхідність автоматично діючої системи надання допомоги потерпілим.

Охорона праці у США починається зі статистичного обліку. Найбільший обсяг інформації представляє Бюро трудової статистики (БТС) при Міністерстві праці США. Щорічно БТС публікує огляд нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. За даними Інституту США і Канади, цей огляд узагальнює дані у приватному секторі промисловості і охоплює

408 млн. осіб (стан на 2011 рік). Для випадків зі смертельним результатом БТС публікує щорічно окремий огляд, який іменується як Перелік нещасних випадків на виробництві зі смертельним результатом. Перелік охоплює не тільки працівників приватного сектора, але й службовців федерального уряду і місцевих органів влади, а також працівників не за наймом загальною чисельністю понад 130 млн. осіб. У той же час Перелік враховує тільки смертельні випадки від виробничого травматизму, але не від професійних захворювань. Постраждали від нещасних випадків на виробництві в США діляться на три категорії. Перша категорія включає менш серйозні випадки, які не пов'язані ні з втратою робочих днів, ні з втратою нормальної трудової активності. Друга – це випадки, пов'язані з обмеженням звичайної трудової здатності. Третя категорія – це більш серйозні випадки, які призводять до втрати працездатності на один робочий день чи більше.

За даними Інституту США і Канади, в 2011 році загальна кількість нещасних випадків, зафіксованих БТС, становило більше 10 млн., з них 6 млн. належали до першої, 3 млн. – до другої і 1 млн. – до третьої категорії. У випадках, що належать до третьої категорії, середня тривалість втрати працездатності становила п'ять днів.

Травматичні ушкодження, що призвели до втрати працездатності на один день і більше, розташувалися таким чином у порядку спадання: розтягнення суглобів і сухожилів, забиті місця і контузії, порізи і рвані рани, переломи, множинні травматичні ушкодження, опіки, кистьові травми, розриви сухожилів, ампутації.

У 2011 році сталося 11 023 випадки зі смертельним результатом. З них 4125 випадків склали фатальні випадки на транспорті. Випадки насильницької смерті на роботі, переважно вбивства і самогубства, склали 14,8 %. Третьою з найпоширеніших причин випадків зі смертельним результатом були падіння – 3012 випадків.

Загальний рівень травматизму на виробництві в США в 2000–2011 роках постійно знижувався, за даними БТС, з 10 до 6,7 млн. Число випадків, пов'язаних із втратою працездатності на один робочий день і більше, за той самий період зменшилося з 2,6 до 1,7 млн., або з 3,4 до 1,9 випадку на 100 зайнятих повний робочий день. Число випадків зі смертельним результатом скоротилося з 4125 у 2000 році до 1253 в 2011 році.

За дослідженням О.В. Савчука, вирішення проблеми охорони праці слід починати із забезпечення безпеки при розробці нових технологій і устаткування, організації виробничих процесів і контролю за поведінкою людини. Особлива увага повинна приділятися розробкам охорони праці на малих та середніх підприємствах [2].

Україна, на відміну від США, є країною, в якій найбільші втрати відбуваються серед працездатного чоловічого населення. Високий рівень виробничого травматизму поповнює цей сумний список [3].

Отже, окреслені проблеми правового регулювання охорони праці є

комплексними і вирішення їх можливе при підвищенні соціальної відповідальності роботодавців, поліпшення взаємодії державних та місцевих органів влади, підвищення загального рівня керованості в країні.

1. Бойко Р.В. Правовий аспект охорони праці: міжнародний досвід для України. *Вісник Академії адвокатури України*. 2011. № 3.

2. Соловьев А. Охрана труда и защита пострадавших на производстве в США. *Служба кадров. Социальное страхование*. 2010. № 2.

3. Керб Л.П. Основи охорони праці: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2003. 215 с.

Гарічев В.В.,

начальник відділу аналізу та планування
Управління превентивної діяльності
ГУНП у Дніпропетровській області

ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВОЮ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ

У загальній структурі протиправних вчинків особливе місце займають адміністративні правопорушення (адміністративні делікти), адже доводиться констатувати, що їх кількість з року в рік принципово не зменшується. Так, наприклад, упродовж 2017 року тільки до місцевих загальних судів надійшло на розгляд 716,6 тис. справ про адміністративні правопорушення, що на 9,4 % більше, ніж 2016 року. Загалом до адміністративної відповідальності було притягнуто 383,7 тис. осіб. При цьому справи про порушення Правил дорожнього руху, що підвідомчі судам, становлять переважну більшість справ про адміністративні правопорушення (37,9 %), за розглядом яких лише у 2016 році було винесено постанов про накладення адміністративного стягнення стосовно 183 тис. осіб. Окрім зазначених правопорушень, поширеними також є дрібне хуліганство (ст. 173 КУпАП) та вчинення насильства в сім'ї або невиконання захисного припису (ст. 173-2 КУпАП), порушення порядку правил адміністративного нагляду (ст. 187 КУпАП) та невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей (ст. 184 КУпАП) [1].

Така ситуація свідчить про неадекватність вжитих суб'єктами адміністративної юрисдикції заходів із протидії адміністративним правопорушенням та необхідність розв'язання багатьох наявних проблем, що мають місце в українському адміністративно-деліктному законодавстві, а це й застарілість багатьох його норм, слабка ефективність їх реалізації, невідповідність значної частини передбачених КУпАП проступків реаліям сьогодення, непоодинокі випадки помилкової кваліфікації адміністративних проступків тощо.